

Bij verdachten en veroordeelden kan sprake zijn van psychische aandoeningen en meervoudige problematiek. Door goede zorg te bieden als onderdeel van de sanctie wil het kabinet herhaling van strafbare feiten terugdringen. Ook wil het kabinet voorkomen dat personen met een psychische aandoening of verstandelijke beperking in een instelling terechtkomen waar ze niet thuishoren.

De Wet forensische zorg die op 1 januari 2019 in werking is getreden, biedt de officier van justitie en de rechter mogelijkheden om ervoor te zorgen dat binnen het strafrecht, of in aansluiting daarop, sneller de passende psychische zorg wordt geboden. De wet gaat over alle vormen van forensische zorg: ambulante en klinische, begeleiding en behandeling.

De Wet heeft meerdere doelen. Deze zijn:

- De patiënt op de juiste plek: er wordt ingezet op zorgvuldig onderzoek naar en vaststelling van de stoornis en eventuele andere problematiek bij de dader.
- Kwalitatief goede zorg gericht op de veiligheid van de samenleving: de minister koopt zorg in op basis van de zorgbehoefte. Zorgaanbieders zetten behandelmethoden in waarvan bewezen is dat ze werken. Zij verantwoorden de verleende zorg aan de hand van prestatie-indicatoren. Zo wordt gestuurd op kwaliteit van de forensische zorg
- Een goede aansluiting tussen de forensische en de reguliere zorg: iemand krijgt ook na afloop van zijn straf de begeleiding, behandeling of zorg die hij nodig heeft.
- Het creëren van voldoende forensische zorgcapaciteit: er wordt gekeken naar een evenwichtige spreiding van patiënten met verschillende beveiligingsniveaus en een passend aanbod bij complexe problematiek.

De inhoud van de Wet forensische zorg en de onderliggende regelgeving brengt een aantal wijzigingen met zich mee. De meeste onderdelen zijn in de praktijk echter al beproefd, omdat hiermee sinds 1 januari 2011 ervaring is opgedaan op basis van het Interimbesluit forensische zorg, of op basis van andere wet- en regelgeving zoals het Besluit verpleging terbeschikkinggestelden (Bvt).

Dit document geeft een overzicht op hoofdlijnen van de vernieuwingen die de Wet forensische zorg met zich meebrengt ten opzichte van de situatie vóór de inwerkingtreding. Dit document heeft geen officiële status. Voor meer informatie en om te zien wat er juridisch precies is vastgelegd, zijn in dit document verwijzingen opgenomen naar de betreffende artikelen in wet- en regelgeving.

Wet forensische zorg vanaf 1-1-2019

- + **Aanwijzing forensische zorginstellingen**
- + **Vervolgzorg na strafrechtelijke titel**
- + **Inkoop forensische zorg**
- + **Gegevens-uitwisseling**
- + **Eisen en regels forensische zorginstellingen**
- + **Weigerende observandi**
- + **Indicatiestelling**
- + **Schakelartikel 2.3 Wfz: strafrechter verleent civiele machtiging voor gedwongen zorg**
- + **Plaatsing**
- + **Meer informatie**

- + **Aanwijzing forensische zorginstellingen**
- + **Inkoop forensische zorg**
- + **Eisen en regels forensische zorginstellingen**
- + **Indicatiestelling**
- + **Plaatsing**
- + **Vervolgzorg na strafrechtelijke titel**
- + **Gegevens-uitwisseling**
- + **Weigerende observandi**
- + **Schakelartikel 2.3 Wfz: strafrechter verleent civiele machtiging voor gedwongen zorg**
- + **Meer informatie**

Aanwijzing >

Rijksinstelling voor forensische zorg

Private instelling voor forensische zorg

Private instelling, in het bijzonder bestemd voor verpleging ter beschikking gestelden

Aanwijzing

Alleen instellingen die een aanwijzing als instelling voor forensische zorg hebben van de minister voor Rechtsbescherming, mogen forensische zorg verlenen. Dat kunnen rijksinstellingen en private instellingen voor forensische zorg zijn. Een aanwijzing kan door een zorgaanbieder worden aangevraagd door gebruik te maken van het aanvraagformulier dat daarvoor is opgesteld. De Minister kan in bepaalde gevallen de aanwijzing opschorten of intrekken.

- + **Aanwijzing forensische zorginstellingen**
- + **Inkoop forensische zorg**
- + **Eisen en regels forensische zorginstellingen**
- + **Indicatiestelling**
- + **Plaatsing**
- + **Vervolgzorg na strafrechtelijke titel**
- + **Gegevens-uitwisseling**
- + **Weigerende observandi**
- + **Schakelartikel 2.3 Wfz: strafrechter verleent civiele machtiging voor gedwongen zorg**
- + **Meer informatie**

Aanwijzing

Rijksinstelling voor forensische zorg >

Private instelling voor forensische zorg

Private instelling, in het bijzonder bestemd voor verpleging ter beschikking gestelden

Rijksinstelling voor forensische zorg

Met een aanwijzingsbesluit wijst de minister rijksinstellingen voor forensische zorg aan. In rijksinstellingen geldt voor de forensische patiënten de Beginselenwet verpleging ter beschikking gestelden.

Penitentiaire psychiatrische centra

Bij instellingen voor forensische zorg die onderdeel zijn van een penitentiaire inrichting, de penitentiaire psychiatrische centra (PPC's), kan de minister in de aanwijzing bepalen dat de Penitentiaire Beginselenwet van toepassing is.

- + **Aanwijzing forensische zorginstellingen**
- + **Inkoop forensische zorg**
- + **Eisen en regels forensische zorginstellingen**
- + **Indicatiestelling**
- + **Plaatsing**
- + **Vervolgzorg na strafrechtelijke titel**
- + **Gegevens-uitwisseling**
- + **Weigerende observandi**
- + **Schakelartikel 2.3 Wfz: strafrechter verleent civiele machtiging voor gedwongen zorg**
- + **Meer informatie**

Aanwijzing

Rijksinstelling voor forensische zorg

Private instelling voor forensische zorg

Private instelling, in het bijzonder bestemd voor verpleging ter beschikking gestelden

Private instelling voor forensische zorg

De minister wijst private instellingen voor forensische zorg aan en sluit met deze zorgaanbieders een inkoopcontract. Deze inkoop is alleen een verandering voor forensisch psychiatrische centra die voorheen subsidie ontvingen. Bij andere private instellingen voor forensische zorg werden ook voor 2019 al plaatsen ingekocht.

Onderaannemer

Een aangewezen private instelling met een inkoopcontract kan een onderaannemer inzetten voor de uitvoering van forensische zorg. De onderaannemer krijgt geen aanwijzing. De aangewezen instelling (hoofdaannemer) is er verantwoordelijk voor dat de onderaannemer zich aan de eisen van de aanwijzing houdt.

- + **Aanwijzing forensische zorginstellingen**
- + **Inkoop forensische zorg**
- + **Eisen en regels forensische zorginstellingen**
- + **Indicatiestelling**
- + **Plaatsing**
- + **Vervolgzorg na strafrechtelijke titel**
- + **Gegevens-uitwisseling**
- + **Weigerende observandi**
- + **Schakelartikel 2.3 Wfz: strafrechter verleent civiele machtiging voor gedwongen zorg**
- + **Meer informatie**

Aanwijzing

Rijksinstelling voor forensische zorg

Private instelling voor forensische zorg

Private instelling, in het bijzonder bestemd voor verpleging ter beschikking gestelden

Private instelling, in het bijzonder bestemd voor verpleging ter beschikking gestelden

De minister kan een private instelling aanwijzen die in het bijzonder bestemd is voor de verpleging van ter beschikking gestelden. Deze aanwijzing kan gelden voor de hele instelling of slechts voor een deel ervan (bijvoorbeeld een afdeling of een (bij)gebouw). In de aangewezen tbs-instelling of -afdeling is de Beginselenwet verpleging ter beschikking gestelden van toepassing.

75% zorgplaatsen bestemd voor tbs

De minister kan bovengenoemde aanwijzing geven als minimaal 75% van de zorgplaatsen van die instelling bestemd is voor patiënten met tbs met verpleging. Een instelling moet de aanwijzing aanvragen en kan dus niet gedwongen worden aangewezen als instelling in het bijzonder bestemd voor tbs. Bij de aanvraag geeft de instelling aan wat haar totale capaciteit is en hoeveel van die capaciteit zij bestemd heeft voor de verpleging van ter beschikking gestelden.

Bevoegdheden minister

Ten aanzien van instellingen met deze ‘bijzondere’ aanwijzing heeft de minister enkele bevoegdheden. Zo kan hij ingrijpen als de wet- en regelgeving onvoldoende wordt nageleefd. Ook benoemt hij een van de leden van de Raad van toezicht, met als bijzondere taak het houden van toezicht op de naleving van de wet- en regelgeving. De instelling heeft verder toestemming van de minister nodig om grond of gebouwen te kopen of statuten te wijzigen. De minister zal deze bevoegdheden alleen gebruiken om zijn verantwoordelijkheid te nemen voor de veiligheid van de samenleving en de tenuitvoerlegging van straffen en maatregelen.

- + Aanwijzing forensische zorginstellingen
- + **Inkoop forensische zorg**
- + Eisen en regels forensische zorginstellingen
- + Indicatiestelling
- + Plaatsing
- + Vervolgzorg na strafrechtelijke titel
- + Gegevens-uitwisseling
- + Weigerende observandi
- + Schakelartikel 2.3 Wfz: strafrechter verleent civiele machtiging voor gedwongen zorg
- + Meer informatie

Inkoop >

Rol Nederlandse Zorgautoriteit (NZa)

Inkoop

Het onderscheid tussen private instellingen die gesubsidieerd worden en private instellingen die een contract hebben, is vervallen: er is alleen nog sprake van inkoop. De Minister heeft met alle private instellingen in contracten afspraken gemaakt over volume, kwaliteit en prijs van de in te kopen forensische zorg. Met rijksinstellingen worden geen contracten gesloten. Zij zijn onderdeel van het Ministerie van Justitie en Veiligheid.

- + Aanwijzing forensische zorginstellingen
- + Inkoop forensische zorg
- + Eisen en regels forensische zorginstellingen
- + Indicatiestelling
- + Plaatsing
- + Vervolgzorg na strafrechtelijke titel
- + Gegevens-uitwisseling
- + Weigerende observandi
- + Schakelartikel 2.3 Wfz: strafrechter verleent civiele machtiging voor gedwongen zorg
- + Meer informatie

Inkoop

[Rol Nederlandse Zorgautoriteit \(NZa\)](#)

Rol Nederlandse Zorgautoriteit

De Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) houdt toezicht op forensische zorgaanbieders en inkoper van forensische zorg (DJI) en heeft een adviesfunctie bij de inkoop. De NZa stelt ook de prestatiebeschrijvingen en de maximumtarieven die daaraan verbonden zijn. De NZa heeft ook een handhavende bevoegdheid. De Wet marktordening gezondheidszorg integraal van toepassing op de forensische zorg.

- + Aanwijzing forensische zorginstellingen
- + Inkoop forensische zorg
- + Eisen en regels forensische zorginstellingen
- + Indicatiestelling
- + Plaatsing
- + Vervolgzorg na strafrechtelijke titel
- + Gegevens-uitwisseling
- + Weigerende observandi
- + Schakelartikel 2.3 Wfz: strafrechter verleent civiele machtiging voor gedwongen zorg
- + Meer informatie

Eisen en regels forensische zorginstellingen

Eisen en regels forensische zorginstellingen

De Wet forensische zorg stelt, naast eisen aan de kwaliteit van de zorg, ook eisen aan beveiliging, huisvesting en beheer van gebouwen van de forensische zorginstellingen en het dagelijks beheer daarvan. Deze eisen worden verder omschreven in het Besluit forensische zorg en de Regeling forensische zorg.

De bepalingen uit de Beginselenwet verpleging ter beschikking gestelden over het bijhouden van wettelijke aantekeningen en het register betreffende de beperkingen van het recht op onaantastbaarheid van het lichaam, afzondering en separatie zijn naar de nadere regelgeving onder de Wet forensische zorg verplaatst.

- + Aanwijzing forensische zorginstellingen
- + Inkoop forensische zorg
- + Eisen en regels forensische zorginstellingen
- + **Indicatiestelling**
- + Plaatsing
- + Vervolgzorg na strafrechtelijke titel
- + Gegevens-uitwisseling
- + Weigerende observandi
- + Schakelartikel 2.3 Wfz: strafrechter verleent civiele machtiging voor gedwongen zorg
- + Meer informatie

Indicatie stellen >

Indicatie stellen

Om forensische zorg te verlenen aan een verdachte, veroordeelde of gedetineerde is een indicatiestelling nodig van de zorgbehoefte en het noodzakelijke beveiligingsniveau. Samen met de strafrechtelijke titel is de indicatiestelling de basis voor het plaatsingsbesluit dat door of vanwege de Minister wordt opgesteld door DJI of de reclassering.

In spoedeisende gevallen kan de officier van justitie forensische zorg inzetten voordat een indicatiestelling is afgegeven of een strafrechtelijke titel is opgelegd. Lees meer over de [spoedplaatsing](#).

- + **Aanwijzing forensische zorginstellingen**
- + **Inkoop forensische zorg**
- + **Eisen en regels forensische zorginstellingen**
- + **Indicatiestelling**
- + **Plaatsing**
- + **Vervolgzorg na strafrechtelijke titel**
- + **Gegevens-uitwisseling**
- + **Weigerende observandi**
- + **Schakelartikel 2.3 Wfz: strafrechter verleent civiele machtiging voor gedwongen zorg**
- + **Meer informatie**

Plaatsingsbesluit >

Spoedplaatsing

Opnameverplichting en zorgverlening

Overplaatsing: forensisch patiënt naar (andere) forensische instelling

Plaatsingsbesluit

Forensische patiënten worden op basis van een plaatsingsbesluit geplaatst bij een zorgaanbieder. Het plaatsingsbesluit vervangt de plaatsingsbrief die voor 2019 gebruikt werd.

Het plaatsingsbesluit bevat:

- Een aanduiding van het beveiligingsniveau dat van toepassing is op de forensische patiënt;
- Een aanduiding van het beveiligingsniveau van welke aard categorale zorg, te weten psychiatrische zorg, verslavingszorg dan wel gehandicaptenzorg of psychogeriatrische zorg, van toepassing is;
- De naam van de zorgaanbieder en de behandellocatie waar de indicatiestelling behandeling zal plaatsvinden.

- + **Aanwijzing forensische zorginstellingen**
- + **Inkoop forensische zorg**
- + **Eisen en regels forensische zorginstellingen**
- + **Indicatiestelling**
- + **Plaatsing**
- + **Vervolgzorg na strafrechtelijke titel**
- + **Gegevens-uitwisseling**
- + **Weigerende observandi**
- + **Schakelartikel 2.3 Wfz: strafrechter verleent civiele machtiging voor gedwongen zorg**
- + **Meer informatie**

Plaatsingsbesluit

Spoodplaatsing >

Opnameverplichting en zorgverlening

Overplaatsing: forensisch patiënt naar (andere) forensische instelling

Spoodplaatsing

In spoedeisende gevallen kan de officier van justitie forensische zorg inzetten vóórdat een indicatiestelling beschikbaar is en een strafrechtelijke titel is verleend. Dit kan alleen ambulante forensische zorg zijn, dus bijvoorbeeld bij de verdachte thuis of in een instelling voor beschermd wonen. De spoedplaatsing geeft géén bevoegdheid tot vrijheidsbeneming.

De officier van justitie kan alleen kiezen voor een spoedplaatsing als:

- forensische zorg nodig is voor de veiligheid van de verdachte of van anderen, of voor de algemene veiligheid van personen of goederen
- en hij er vanuit mag gaan dat een strafrechtelijke titel opgelegd zal worden voor de verlening van forensische zorg.

De spoedplaatsing ziet op situaties die vergelijkbaar zijn met situaties waarin door de reclassering thans gebruik wordt gemaakt van de zogeheten voorgenomen indicatiestelling. De officier van justitie heeft de mogelijkheid om ook zonder indicatiestelling een dergelijke plaatsing te realiseren. Zo spoedig mogelijk wordt alsnog een indicatiestelling afgegeven.

- + Aanwijzing forensische zorginstellingen
- + Inkoop forensische zorg
- + Eisen en regels forensische zorginstellingen
- + Indicatiestelling
- + Plaatsing
- + Vervolgzorg na strafrechtelijke titel
- + Gegevens-uitwisseling
- + Weigerende observandi
- + Schakelartikel 2.3 Wfz: strafrechter verleent civiele machtiging voor gedwongen zorg
- + Meer informatie

Plaatsingsbesluit

Spoedplaatsing

Opnameverplichting en zorgverlening >

Overplaatsing: forensisch patiënt naar (andere) forensische instelling

Opnameverplichting en zorgverlening

De instelling waar de forensische patiënt wordt geplaatst is verplicht de patiënt op te nemen en de geïndiceerde zorg en beveiliging te bieden. Als de instelling niet aan deze verplichting voldoet, kan de minister een bestuurlijke boete opleggen. Bij een eerste overtreding is de boete maximaal 12.500 euro. Voldoet de instelling voor een tweede keer binnen 5 jaar niet aan de verplichting, dan kan de boete oplopen tot maximaal 25.000 euro. De instelling wordt altijd eerst schriftelijk geïnformeerd voordat de boete wordt opgelegd. Er wordt niet overgegaan tot een boete als een aanbieder aantoonbaar vanwege onvoorziene omstandigheden niet aan deze verplichting heeft kunnen voldoen.

- + Aanwijzing forensische zorginstellingen
- + Inkoop forensische zorg
- + Eisen en regels forensische zorginstellingen
- + Indicatiestelling
- + Plaatsing
- + Vervolgzorg na strafrechtelijke titel
- + Gegevens-uitwisseling
- + Weigerende observandi
- + Schakelartikel 2.3 Wfz: strafrechter verleent civiele machtiging voor gedwongen zorg
- + Meer informatie

Plaatsingsbesluit

Spoedplaatsing

Opnameverplichting en zorgverlening

Overplaatsing: forensisch patiënt naar (andere) forensische instelling >

Overplaatsing: forensisch patiënt naar (andere) forensische instelling

Artikel 6.7 Wet forensische zorg betreft de overbrenging van een forensisch patiënt naar een (andere) instelling voor forensische zorg. Vanaf 1 januari 2020 is dit artikel gericht op de situatie waarin de Wvggz en de Wzd van kracht zijn.

Als de betrokkene schriftelijk en vrijwillig met de overbrenging instemt, is voor die overbrenging geen civiele machtiging nodig. Als dergelijke instemming uitblijft, is wel een civiele machtiging nodig. In 2019 is dat een machtiging op grond van de BOPZ, vanaf 2020 is dit een machtiging op grond van de Wvggz en Wzd.

In beide situaties (vrijwillig of met civiele machtiging) blijft de justitiabele een forensisch patiënt op grond van de Wfz.

- + Aanwijzing forensische zorginstellingen
- + Inkoop forensische zorg
- + Eisen en regels forensische zorginstellingen
- + Indicatiestelling
- + Plaatsing
- + **Vervolgzorg na strafrechtelijke titel**
- + Gegevens-uitwisseling
- + Weigerende observandi
- + Schakelartikel 2.3 Wfz: strafrechter verleent civiele machtiging voor gedwongen zorg
- + Meer informatie

**Inspanningsverplichting:
regelen aansluitende zorg**

Inspanningsverplichting: regelen aansluitende zorg

Voor veel forensische patiënten is het van belang dat de zorg doorloopt, na afloop van de strafrechtelijke titel. Forensische zorgaanbieders zijn wettelijk verplicht om zich in die gevallen in te spannen om de nodige vervolgzorg te organiseren, zes weken voor afloop van de titel. De bestaande Handreiking Continuïteit van zorg geeft aanbieders handvatten om daarin op tijd stappen te zetten. Deze handreiking is (ook nu al) onderdeel van de contractafspraken en bevat kwaliteitseisen waaraan instellingen moeten voldoen.

Onder bepaalde voorwaarden is het mogelijk de vervolgzorg gedwongen op te leggen. Dit kan door een Zorgmachtiging op grond van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg of een Rechterlijke Machtiging op grond van de Wet zorg en dwang. Normaal gesproken geeft een civiele rechter een dergelijke machtiging af. Vanaf 1 januari 2020 kan in specifieke situaties ook een strafrechter de machtiging afgeven. De schakelbepaling in de Wet forensische zorg maakt dit mogelijk.

- + **Aanwijzing forensische zorginstellingen**
- + **Inkoop forensische zorg**
- + **Eisen en regels forensische zorginstellingen**
- + **Indicatiestelling**
- + **Plaatsing**
- + **Vervolgzorg na strafrechtelijke titel**
- + **Gegevens-uitwisseling**
- + **Weigerende observandi**
- + **Schakelartikel 2.3 Wfz: strafrechter verleent civiele machtiging voor gedwongen zorg**
- + **Meer informatie**

Gegevensuitwisseling algemeen >

Persoonsdossier en behandel dossier

Gegevens over behandeltrouw: van zorgaanbieder naar openbaar ministerie / reclassering / tbs-instelling / penitentiaire inrichting

Advies over kans op herhaling: van zorgaanbieder naar Openbaar Ministerie / tbs-instelling / penitentiaire inrichting

Van openbaar ministerie naar zorgaanbieder (tbs-dwang)

Maatregelen van technische en organisatorische aard (gegevensbeveiliging)

Gegevensverwerking in het kader van onderzoek, statistische doeleinden

Gegevensuitwisseling algemeen

In de Wet forensische zorg is op verschillende onderdelen een wettelijke grondslag geregeld voor het uitwisselen van gegevens. Minister (DJI), Openbaar Ministerie, reclassering, indicatiestellers en forensische zorgaanbieders wisselen gegevens uit voor de indicatiestelling, plaatsing, zorgverlening, toezicht of declaratie en betaling. Ook vóór de inwerkingtreding van de Wet forensische zorg vond deze gegevensuitwisseling deels al plaats. Dat gebeurde onder meer op basis van het Interimbesluit forensische zorg of de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens. In sommige gevallen is een nieuwe wettelijke grondslag gecreëerd, of is deze verder geconcretiseerd.

- + Aanwijzing forensische zorginstellingen
- + Inkoop forensische zorg
- + Eisen en regels forensische zorginstellingen
- + Indicatiestelling
- + Plaatsing
- + Vervolgzorg na strafrechtelijke titel
- + Gegevens-uitwisseling
- + Weigerende observandi
- + Schakelartikel 2.3 Wfz: strafrechter verleent civiele machtiging voor gedwongen zorg
- + Meer informatie

Gegevensuitwisseling algemeen

[Persoonsdossier en behandeldossier](#) >

Gegevens over behandeltrouw: van zorgaanbieder naar openbaar ministerie / reclassering / tbs-instelling / penitentiaire inrichting

Advies over kans op herhaling: van zorgaanbieder naar Openbaar Ministerie / tbs-instelling / penitentiaire inrichting

Van openbaar ministerie naar zorgaanbieder (tbs-dwang)

Maatregelen van technische en organisatorische aard (gegevensbeveiliging)

Gegevensverwerking in het kader van onderzoek, statistische doeleinden

Persoonsdossier en behandeldossier

Onze Minister verstrekte reeds gegevens aan de forensische zorgaanbieder voor plaatsing, zorgverlening, declaratie en betaling. In het Besluit forensische zorg is geregeld dat ten behoeve van de zorgverlening alle instellingen voor forensische zorg ook gegevens uit het persoonsdossier, zoals Pro Justitia- en reclasseringsrapportages, krijgen.

Bij overplaatsing van de ene zorgaanbieder naar de andere, wordt het behandeldossier door de voorgaande zorgaanbieder aan de nieuwe zorgaanbieder verstrekt. Daarin is ook een eindverslag opgenomen betreffende het verblijf, de behandeling en eventueel de verpleging van de patiënt in de instelling van de voorgaande zorgaanbieder.

- + Aanwijzing forensische zorginstellingen
- + Inkoop forensische zorg
- + Eisen en regels forensische zorginstellingen
- + Indiciestelling
- + Plaatsing
- + Vervolgzorg na strafrechtelijke titel
- + Gegevens-uitwisseling
- + Weigerende observandi
- + Schakelartikel 2.3 Wfz: strafrechter verleent civiele machtiging voor gedwongen zorg
- + Meer informatie

Gegevensuitwisseling algemeen

Persoonsdossier en behandeldossier

Gegevens over behandeltrouw: van zorgaanbieder naar openbaar ministerie / reclassering / tbs-instelling / penitentiaire inrichting

Advies over kans op herhaling: van zorgaanbieder naar Openbaar Ministerie / tbs-instelling / penitentiaire inrichting

Van openbaar ministerie naar zorgaanbieder (tbs-dwang)

Maatregelen van technische en organisatorische aard (gegevensbeveiliging)

Gegevensverwerking in het kader van onderzoek, statistische doeleinden

Gegevens over behandeltrouw: van zorgaanbieder naar openbaar ministerie / reclassering / tbs-instelling / penitentiaire inrichting

In de Wet forensische zorg is vastgelegd dat de zorgaanbieder gegevens verstrekt aan het Openbaar Ministerie en/of de reclassering over de behandeltrouw van de forensisch patiënt. Dit is bedoeld voor het toezicht op de naleving van de voorwaarden. Het gaat om:

- data genoten zorg of afwezigheid
- gegevens over medewerking aan de zorg

Die gegevens gaan over:

- constatering of vermoeden overtreding voorwaarden
- naleving behandelafspraken
- weigeren medicatie (als er een relatie bestaat met recidiverisico)
- mate van motivatie
- (op handen zijnde) beëindiging behandeling
- signaal verhoogd recidiverisico

De reclassering en de zorgaanbieder spreken periodiek over de behandeltrouw van de patiënt, voor zover dat nodig is voor de uitoefening van de taken van deze partijen. Zij kunnen daarbij in elk geval de hiervoor genoemde gegevens uitwisselen. Andere informatie kan worden gedeeld als daar toestemming voor is van de patiënt of als daar een andere grondslag voor is in wet- of regelgeving zoals bijvoorbeeld in de Reclasseringsregeling 1995.

Verblijft een patiënt buiten de tbs-instelling of penitentiaire inrichting die verantwoordelijk is voor de vrijheidsstraf of vrijheidsbenemende maatregel, dan verstrekt de zorgaanbieder gegevens over behandeltrouw aan die instelling of inrichting of de reclassering.

Relevante artikelen

- + Aanwijzing forensische zorginstellingen
- + Inkoop forensische zorg
- + Eisen en regels forensische zorginstellingen
- + Indicatiestelling
- + Plaatsing
- + Vervolgzorg na strafrechtelijke titel
- + Gegevens-uitwisseling
- + Weigerende observandi
- + Schakelartikel 2.3 Wfz: strafrechter verleent civiele machtiging voor gedwongen zorg
- + Meer informatie

Gegevensuitwisseling algemeen

Persoonsdossier en behandeldossier

Gegevens over behandeltrouw: van zorgaanbieder naar openbaar ministerie / reclassering / tbs-instelling / penitentiaire inrichting

Advies over kans op herhaling: van zorgaanbieder naar Openbaar Ministerie / tbs-instelling / penitentiaire inrichting

Van openbaar ministerie naar zorgaanbieder (tbs-dwang)

Maatregelen van technische en organisatorische aard (gegevensbeveiliging)

Gegevensverwerking in het kader van onderzoek, statistische doeleinden

Advies over kans op herhaling: van zorgaanbieder naar Openbaar Ministerie / tbs-instelling / penitentiaire inrichting

Na afloop van de zorgverlening geeft de zorgaanbieder advies aan het openbaar ministerie over de kans op herhaling van het strafbare gedrag. Dat kan ook, al dan niet gevraagd, al eerder dan na afloop van de zorgverlening gedaan worden. Een dergelijk advies is niet noodzakelijk als de zorgaanbieder van mening is dat sprake is van geen of een laag recidiverisico.

- + **Aanwijzing forensische zorginstellingen**
- + **Inkoop forensische zorg**
- + **Eisen en regels forensische zorginstellingen**
- + **Indicatiestelling**
- + **Plaatsing**
- + **Vervolgzorg na strafrechtelijke titel**
- + **Gegevens-uitwisseling**
- + **Weigerende observandi**
- + **Schakelartikel 2.3 Wfz: strafrechter verleent civiele machtiging voor gedwongen zorg**
- + **Meer informatie**

Gegevensuitwisseling algemeen

Persoonsdossier en behandeldossier

Gegevens over behandeltrouw: van zorgaanbieder naar openbaar ministerie / reclassering / tbs-instelling / penitentiaire inrichting

Advies over kans op herhaling: van zorgaanbieder naar Openbaar Ministerie / tbs-instelling / penitentiaire inrichting

[Van openbaar ministerie naar zorgaanbieder \(tbs-dwang\)](#) >

Maatregelen van technische en organisatorische aard (gegevensbeveiliging)

Gegevensverwerking in het kader van onderzoek, statistische doeleinden

Van openbaar ministerie naar zorgaanbieder (tbs-dwang)

Het openbaar ministerie verstrekt aan de tbs-instelling voor de verpleging en de behandeling:

- een uittreksel strafrechtelijke beslissing
- de strafrechtelijke beslissing
- de akte van betekening
- Pro Justitia rapportages
- overige rapportages ten behoeve van de tbs-maatregel

- + Aanwijzing forensische zorginstellingen
- + Inkoop forensische zorg
- + Eisen en regels forensische zorginstellingen
- + Indicatiestelling
- + Plaatsing
- + Vervolgzorg na strafrechtelijke titel
- + Gegevens-uitwisseling
- + Weigerende observandi
- + Schakelartikel 2.3 Wfz: strafrechter verleent civiele machtiging voor gedwongen zorg
- + Meer informatie

Gegevensuitwisseling algemeen

Persoonsdossier en behandeldossier

Gegevens over behandeltrouw: van zorgaanbieder naar openbaar ministerie / reclassering / tbs-instelling / penitentiaire inrichting

Advies over kans op herhaling: van zorgaanbieder naar Openbaar Ministerie / tbs-instelling / penitentiaire inrichting

Van openbaar ministerie naar zorgaanbieder (tbs-dwang)

Maatregelen van technische en organisatorische aard (gegevensbeveiliging)

Gegevensverwerking in het kader van onderzoek, statistische doeleinden

Maatregelen van technische en organisatorische aard (gegevensbeveiliging)

Alle betrokken partijen zijn verplicht maatregelen te nemen om gegevens te beschermen. Dit sluit aan bij de eisen die de Algemene Verordening Gegevensbescherming stelt.

Het Besluit forensische zorg stelt nadere eisen aan de gegevensbeveiliging. Deze sluiten aan bij de huidige praktijk, zoals het gebruik van het Informatiesysteem forensische zorg (Ifzo). De beveiliging van gegevens moet voldoen aan NEN-ISO-IEC 27001 en NEN-ISO-IEC 27002 of daaraan gelijkwaardige normen.

- + **Aanwijzing forensische zorginstellingen**
- + **Inkoop forensische zorg**
- + **Eisen en regels forensische zorginstellingen**
- + **Indicatiestelling**
- + **Plaatsing**
- + **Vervolgzorg na strafrechtelijke titel**
- + **Gegevens-uitwisseling**
- + **Weigerende observandi**
- + **Schakelartikel 2.3 Wfz: strafrechter verleent civiele machtiging voor gedwongen zorg**
- + **Meer informatie**

Gegevensuitwisseling algemeen

Persoonsdossier en behandeldossier

Gegevens over behandeltrouw: van zorgaanbieder naar openbaar ministerie / reclassering / tbs-instelling / penitentiaire inrichting

Advies over kans op herhaling: van zorgaanbieder naar Openbaar Ministerie / tbs-instelling / penitentiaire inrichting

Van openbaar ministerie naar zorgaanbieder (tbs-dwang)

Maatregelen van technische en organisatorische aard (gegevensbeveiliging)

Gegevensverwerking in het kader van onderzoek, statistische doeleinden

Gegevensverwerking in het kader van onderzoek, statistische doeleinden

Reclassering en zorgaanbieder kunnen voor wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden persoonsgegevens verstrekken aan een ander, indien:

- noodzakelijk
- zwaarwegend algemeen belang
- de persoonlijke levenssfeer niet onevenredig wordt geschaad
- geen uitdrukkelijk bezwaar betrokkene

Persoonsgegevens mogen alleen worden verstrekt bij het onderzoek als de onderzoeker waarborgen heeft getroffen voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen. Er moet, als dat mogelijk is, gebruik worden gemaakt van anonieme gegevens of gepseudonimiseerde gegevens. De resultaten van het onderzoek mogen geen persoonsgegevens bevatten. Pro Justitierapportages worden slechts verstrekt als het NIFP daar schriftelijk toestemming voor heeft gegeven.

- + Aanwijzing forensische zorginstellingen
- + Inkoop forensische zorg
- + Eisen en regels forensische zorginstellingen
- + Indicatiestelling
- + Plaatsing
- + Vervolgzorg na strafrechtelijke titel
- + Gegevens-uitwisseling
- + Weigerende observandi
- + Schakelartikel 2.3 Wfz: strafrechter verleent civiele machtiging voor gedwongen zorg
- + Meer informatie

Wijziging artikel 37a strafrecht: verstrekking gegevens gezondheid weigerende observandi

Wijziging artikel 37a strafrecht: verstrekking gegevens gezondheid weigerende observandi

Met de inwerkingtreding van artikel 7.1 sub F van de Wet forensische zorg is artikel 37a Wetboek van Strafrecht (Sr) gewijzigd. De nieuwe leden 5 tot en met 9 van artikel 37a Sr maken het als ultimum remedium mogelijk om, zonder toestemming van de verdachte, bestaande medische gegevens op te vragen ten behoeve het opstellen van een aanvullende rapportage over een mogelijke psychische stoornis. Dit kan alleen als sprake is van zeer ernstige misdrijven en alleen als de verdachte weigert mee te werken. De behandelaren zijn verplicht de gevraagde gegevens te verstrekken. Zij kunnen dus geen beroep doen op het aan het medisch beroepsgeheim gekoppelde verschoningsrecht. Een multidisciplinaire commissie, de Adviescommissie gegevensverstrekking weigerende observandi, adviseert de officier van justitie over de aanwezigheid en de bruikbaarheid van deze gegevens. Vervolgens wordt door de Penitentiaire Kamer van het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden beoordeeld of de gegevens mogen worden gebruikt voor het opstellen van de pro Justitia-rapportage.

- + **Aanwijzing forensische zorginstellingen**
- + **Inkoop forensische zorg**
- + **Eisen en regels forensische zorginstellingen**
- + **Indicatiestelling**
- + **Plaatsing**
- + **Vervolgzorg na strafrechtelijke titel**
- + **Gegevens-uitwisseling**
- + **Weigerende observandi**
- + **Schakelartikel 2.3 Wfz: strafrechter verleent civiele machtiging voor gedwongen zorg**
- + **Meer informatie**

Schakelartikel >

Strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde

Rechtszitting

Toestemming Minister bij tijdelijk onderbreken of tussentijds beëindigen zorgverlening

Jeugd

Schakelartikel

Artikel 2.3 van de Wet forensische zorg is een schakelartikel dat op 1 januari 2020 in werking treedt. Om de aansluiting met de reguliere zorg te bevorderen, regelt dit artikel de bevoegdheid van de strafrechter om een zorgmachtiging op grond van de Wvggz of een rechterlijke machtiging op grond van de Wzd af te geven. Dit kan op verschillende momenten in het strafproces die in het artikel zijn benoemd.

Op de rechtszitting neemt de rechter twee beslissingen: één over het ten laste gelegde strafbare feit en één over het verzoek tot het afgeven van een civiele machtiging. Het feit dat één rechter op het zelfde moment over zowel het strafbare feit als de civiele machtiging beslist maakt een integrale afweging mogelijk.

Het feit dat de machtiging is afgegeven door de strafrechter maakt geen verschil voor de inhoud van de civiele machtiging of de wijze waarop de zorg wordt uitgevoerd: het is een reguliere zorgmachtiging (Wvggz) of rechterlijke machtiging (Wzd). De enige uitzondering daarop is dat in geval van een opname toestemming nodig is van de Minister voor Rechtsbescherming voor tijdelijke onderbreking (verlof) of voortijdige beëindiging van de zorgmachtiging toestemming.

- + Aanwijzing forensische zorginstellingen
- + Inkoop forensische zorg
- + Eisen en regels forensische zorginstellingen
- + Indicatiestelling
- + Plaatsing
- + Vervolgzorg na strafrechtelijke titel
- + Gegevens-uitwisseling
- + Weigerende observandi
- + Schakelartikel 2.3 Wfz: strafrechter verleent civiele machtiging voor gedwongen zorg
- + Meer informatie

Schakelartikel

[Strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde](#) >

Rechtszitting

Toestemming Minister bij tijdelijk onderbreken of tussentijds beëindigen zorgverlening

Jeugd

Strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde

Art 2.3 bepaalt dat de strafrechter een civiele machtiging kan verlenen 'in het kader van de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde'. Er moet dus sprake zijn van een link met het strafrecht of de veiligheid van de samenleving. Het is daarbij overigens niet noodzakelijk dat ook een strafrechtelijke procedure loopt. Is er geen sprake van 'strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde', dan is alleen de civiele rechter bevoegd om een machtiging af te geven.

- + **Aanwijzing forensische zorginstellingen**
- + **Inkoop forensische zorg**
- + **Eisen en regels forensische zorginstellingen**
- + **Indicatiestelling**
- + **Plaatsing**
- + **Vervolgzorg na strafrechtelijke titel**
- + **Gegevens-uitwisseling**
- + **Weigerende observandi**
- + **Schakelartikel 2.3 Wfz: strafrechter verleent civiele machtiging voor gedwongen zorg**
- + **Meer informatie**

Schakelartikel

Strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde

Rechtszitting >

Toestemming Minister bij tijdelijk onderbreken of tussentijds beëindigen zorgverlening

Jeugd

Rechtszitting

Op een rechtszitting waarin toepassing van artikel 2.3 Wfz. aan de orde is, wordt zowel de strafrechtelijke als de civiele zaak besproken. Daardoor kan de strafrechter een integrale afweging maken, voordat hij in beide zaken een afzonderlijke beslissing neemt. Bij behandeling van de civiele zaak worden de procedures gevolgd die worden voorgeschreven in de Wvggz of de Wzd.

Het Openbaar Ministerie kan in gevallen waarin artikel 2.3 Wfz aan de orde is het slachtoffer informeren in het kader van zowel de strafrechtelijke als de civiele zaak.

- + Aanwijzing forensische zorginstellingen
- + Inkoop forensische zorg
- + Eisen en regels forensische zorginstellingen
- + Indicatiestelling
- + Plaatsing
- + Vervolgzorg na strafrechtelijke titel
- + Gegevens-uitwisseling
- + Weigerende observandi
- + Schakelartikel 2.3 Wfz: strafrechter verleent civiele machtiging voor gedwongen zorg
- + Meer informatie

Schakelartikel

Strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde

Rechtszitting

Toestemming Minister bij tijdelijk onderbreken of tussentijds beëindigen zorgverlening >

Jeugd

Toestemming Minister bij tijdelijk onderbreken of tussentijds beëindigen zorgverlening

De aanleiding voor toepassing van artikel 2.3 Wfz is dat sprake is van handhaving van de strafrechtelijke rechtsorde. Personen die in deze context verplichte civiele zorg ontvangen, zijn bij het openbaar ministerie onder de aandacht gekomen in strafrechtelijke context. Om deze reden is in de Wet geregeld dat, in geval van opname, toestemming nodig is van de Minister voor Rechtsbescherming bij tijdelijke onderbrekingen van de zorg (bijvoorbeeld bij verlof) of bij beëindiging van de zorg voordat de einddatum van de machtiging is bereikt.

Eventueel kunnen aan de toestemming die verleend wordt voorwaarden worden verbonden. Als de Minister overweegt geen toestemming te geven zal altijd overleg plaatsvinden met de zorgaanbieder die toestemming vraagt, over de zorgbehoefte van de cliënt en wat op dat moment daarvoor de juiste plek is.

- + **Aanwijzing forensische zorginstellingen**
- + **Inkoop forensische zorg**
- + **Eisen en regels forensische zorginstellingen**
- + **Indicatiestelling**
- + **Plaatsing**
- + **Vervolgzorg na strafrechtelijke titel**
- + **Gegevens-uitwisseling**
- + **Weigerende observandi**
- + **Schakelartikel 2.3 Wfz: strafrechter verleent civiele machtiging voor gedwongen zorg**
- + **Meer informatie**

Schakelartikel

Strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde

Rechtszitting

Toestemming Minister bij tijdelijk onderbreken of tussentijds beëindigen zorgverlening

Jeugd >

Jeugd

De Wet forensische zorg is niet van toepassing op jeugdigen of het jeugdstrafrecht. Artikel 2.3 van de Wet maakt het wel mogelijk voor een strafrechter om in onderstaande situaties rondom een maatregel tot plaatsing in een instelling voor jeugdigen (PIJ-maatregel) een civiele machtiging te verlenen. Het betreft de volgende drie situaties:

- Bij het niet verlengen van een PIJ-maatregel
- Bij het niet verlengen van de voorwaardelijke beëindiging van de PIJ-maatregel
- Bij beslissing op vordering van het openbaar ministerie tot omzetting van de PIJ-maatregel in een maatregel van terbeschikkingstelling (TBS-maatregel)

De werkwijze is in deze gevallen dezelfde als in andere situaties waarin artikel 2.3 wordt toegepast

- + **Aanwijzing forensische zorginstellingen**
- + **Inkoop forensische zorg**
- + **Eisen en regels forensische zorginstellingen**
- + **Indicatiestelling**
- + **Plaatsing**
- + **Vervolgzorg na strafrechtelijke titel**
- + **Gegevens-uitwisseling**
- + **Weigerende observandi**
- + **Schakelartikel 2.3 Wfz: strafrechter verleent civiele machtiging voor gedwongen zorg**
- + **Meer informatie**

[Meer informatie](#)

Meer Informatie

[Wet forensische zorg](#)

[Besluit forensische zorg](#)

[Regeling forensische zorg](#)

[Besluit adviescommissie gegevensverstrekking weigerende observandi](#)

[Website forensische zorg](#)

[Website dwang in de zorg](#)

[Website continuïteit van zorg](#)

[Wettenbank](#)

Per 1-1-2020 is hier de integrale wettekst van de Wvggz en de Wzd te raadplegen.